

כלכלה בדרך הקלה

ספר תרגול במיקרו כלכלה

סטודנטים יקרים

לפניכם ספר תרגילים בקורס מבוא למיקרו כלכלה. הספר הוא חלק מפרויקט חדשני וראשון מסוגו בארץ במקצוע זה, המועבר ברשת האינטרנט On-line. הקורס באתר כולל פתרונות מלאים לספר התרגילים.

הפתרונות מוגשים בסרטוני וידאו המלווים בהסבר קולי, כך שאתם רואים את התהליכים בצורה מובנית, שיטתית ופשוטה, ממש כפי שנעשה בשיעור פרטי.

את הקורס בנה מר עופר לוי, מרצה מבוקש ומחבר סדרת הספרים "כלכלה בדרך הקלה" במקצועות מיקרו כלכלה, מאקרו כלכלה ותורת המחירים, אשר לימד אלפי סטודנטים מרוצים.

אז אם אתם עסוקים מידי בעבודה, סובלים מלקויות למידה, רוצים להצטיין או פשוט אוהבים ללמוד בשקט בבית, אנחנו מזמינים אתכם לחוויית לימודים יוצאת דופן וחדשה לחלוטין, היכנסו עכשיו לאתר

אנו מאחלים לכם הצלחה מלאה בבחינות

צוות האתר GooL

גול, בשביל התירגול!

לפתרון מלא בסרטון וידאו היכנסו ל- www.GooL.co.il

כתב ופתר – עופר לוי ©

פרק 1: פונקציית הביקוש

לפרק זה יש סרטוני תיאוריה בלבד. התרגילים יהיו בפרק שלשיווי משקל תחרותי

פרק 2: פונקצית העלויות ועקומת ההיצע (כולל היצע מצרפי)

1. בעל גלידריה נהנה מהכנסות חודשיות של 20,000 ₪. הוצאות השכר לעובדים הן בסך 12,000 ₪ והוצאות חומרי הגלם הן בסך 2,000 ₪ לחודש. שכר הדירה החודשי הוא בסך 7,000 ₪ והחווה נחתם לשנתיים וכל התשלום שולם מראש ללא אפשרות להחזר. להלן מספר טענות:
- בעל הגלידריה יחליט לייצר בטווח הקצר ובטווח הארוך.
 - בעל הגלידריה יסגור אותה מיד.
 - התייקרות של שכר העובדים יכולה לגרום לסגירת הגלידריה מיד.
 - אין מספיק נתונים כדי לקבוע.
2. נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית. הניחו שמייצרים יחידות שלמות.

תפוקה	Q	0	1	2	3	4	5	6	7
סה"כ עלויות	TC	60	71	91	110	131	153	178	210

מחיר השוק הוא 25 ₪. מכאן ש:

- הפירמה לא תייצר כלל.
- הפירמה תייצר 6 יחידות בטווח הקצר.
- הפירמה תייצר 7 יחידות בטווח הארוך והקצר.
- הפירמה שואפת שהרווח השולי יהיה מקסימלי ולכן היא תייצר 2 יחידות.
- הפירמה תהיה אדישה בין ייצור יחידה אחת לייצור 6 יחידות, מפני שהעלות השולית זהה ושווה למחיר השוק בשני המיקרים.

3. נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית. הניחו שמייצרים יחידות שלמות.

תפוקה	Q	0	1	2	3	4	5	6	7
סה"כ עלויות	TC	20	31	44	60	80	110	150	210

מחיר השוק הוא 30 ₪. מכאן ש :

- הפירמה לא תייצר כלל.
- הפירמה תייצר 6 יחידות בטווח הקצר.
- הפירמה תייצר 5 יחידות בטווח הארוך והקצר.
- הפירמה שואפת לפידיון מקסימלי ולכן היא תייצר 7 יחידות או יותר.

4. נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית המייצרת רהיטים. הניחו שמייצרים יחידות שלמות.

תפוקה	Q	0	1	2	3	4	5	6
סה"כ עלויות	TC	1000	1500	2500	3600	5000	7000	9900

מחיר של רהיט הוא 1150 ₪. מכאן ש :

- הפירמה לא תייצר כלל.
- הפירמה תייצר 3 יחידות כדי להקטין הפסדים.
- הפירמה תייצר 5 יחידות בטווח הארוך והקצר.
- הפירמה שואפת לפידיון מקסימלי ולכן היא תייצר 6 יחידות.

5. נתונה פונקציית העלות הכוללת של פירמה תחרותית המייצרת חולצות T. הניחו שמייצרים יחידות שלמות.

תפוקה	Q	0	10	20	30	40	50	60
סה"כ עלויות	TC	100	180	250	400	600	1000	1500

מחיר של חולצה הוא 20 ש.ה. מכאן ש :

- א. הפירמה לא תייצר כלל.
- ב. הפירמה תייצר 40 יחידות כדי להקטין הפסדים.
- ג. הפירמה תייצר 40 יחידות בטווח הארוך והקצר.
- ד. הפירמה תייצר 50 יחידות בטווח הארוך והקצר והיא תהיה במצב מאוזן ללא הפסדים או

פרק ד: שיווי משקל בתחרות משוכללת

(כולל מוצרים משלימים ותחליפיים)

1. איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת הביקוש?
 - א. שיפור טכנולוגי.
 - ב. עלייה במחיר חומרי הגלם.
 - ג. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
 - ד. גידול במספר היצרנים.

2. איזה מהגורמים הבאים משפיע על עקומת ההיצע של יצרן בודד?
 - א. גידול בתפוקה השולית של הפועלים.
 - ב. התייקרות של ההוצאות הקבועות.
 - ג. ירידה במחיר מוצר משלים.
 - ד. עלייה במחיר מוצר תחליפי.
 - ה. גידול במספר היצרנים.

3. שאלה זו ירדה מהחומר.

4. שאלה זו ירדה מהחומר.

5. להלן מספר טענות על שיווי משקל תחרותי ועקומות הביקוש וההיצע. איזו מהן נכונה:
 - א. גידול בהיצע מגדיל את הביקוש.
 - ב. שיפור טכנולוגי מגדיל את ההיצע ואת הביקוש.
 - ג. עלייה בשכר העבודה תגרום לתזוזה של ההיצע ולתנועה על הביקוש.
 - ד. גידול בהכנסת הצרכנים עבורם המוצר נורמלי במקביל לשיפור טכנולוגי יכולים לגרום לירידת הכמות בשיווי משקל.

6. שאלה זו ירדה מהחומר.

7. בענף X חלו שינויים שהביאו להתייקרות המוצר ולירידה בכמות הנמכרת. אלו מהמיקרים הבאים יכול להסביר את השינוי:

1. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מתייקר.
2. אם שכר הפועלים מתייקר, ומחיר מוצר משלים מוזל.
3. אם שכר הפועלים מוזל, ומחיר מוצר משלים מתייקר.

- א. רק מקרה 1 יכול להסביר את השינוי.
- ב. רק מקרה 2 יכול להסביר את השינוי.
- ג. רק מקרים 1,2 יכולים להסביר את השינוי.
- ד. כל המיקרים יכולים להסביר את השינוי.

8. שאלה זו ירדה מהחומר.

9. שאלה זו ירדה מהחומר.

10. מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. בזכות עליה ברמת הכנסותיהם החליטו הצרכנים להגדיל את רכישת מוצר X ב-500 יחידות בכל רמת מחיר. במקביל הצטרפו למשק יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-400 יחידות בכל רמת מחיר.

- א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
- ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-500 יחידות.
- ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-400 יחידות.
- ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

11. מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. הממשלה מוכנה לרכוש מהיצרנים 300 יחידות מוצר X, במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי, לפני כניסת הממשלה. במקביל חל שיפור טכנולוגי, המאפשר ליצרנים להגדיל את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

- א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.
- ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-300 יחידות.
- ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.
- ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

12. מוצר X נסחר בתחרות משוכללת. עקומות ההיצע והביקוש רגילות. כעת נוספו צרכנים נוספים המעוניינים לרכוש 100 יחידות במחיר שלא יעלה על המחיר הקיים בשיווי המשקל המקורי. במקביל נוספו למשק יצרנים נוספים שהגדילו את הכמות המוצעת ב-150 יחידות בכל רמת מחיר.

א. מחיר המוצר בשיווי משקל יעלה.

ב. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-100 יחידות.

ג. הכמות בשיווי משקל תגדל ב-150 יחידות.

ד. מחיר המוצר בשיווי משקל ירד.

13. מחיר מוצר X ירד ומחיר מוצר Y עלה. מה מהמיקרים הבאים יכול להסביר את השינויים :

א. המוצרים תחליפיים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X .

ב. המוצרים תחליפיים, וחלה עלייה בהכנסת הצרכנים.

ג. המוצרים תחליפיים, וחלה התייקרות במחיר חומר הגלם של מוצר X .

ד. המוצרים משלימים, וחל שיפור טכנולוגי בייצור מוצר X .

14. ירידה במחירי ביטוח הרכב השפיעה על שיווי המשקל בשוק המכוניות הפרטיות ועל שיווי המשקל

בשוק הנסיעות במוניות (מוצר תחליפי לרכב פרטי). מה תהיה ההשפעה ?

1. מחירי הרכבים הפרטיים ומחירי הנסיעה במוניות יעלו.

2. מספר הרכבים הפרטיים ומספר הנסיעות במוניות יעלו.

3. מחירי הרכבים הפרטיים יעלו ומחירי הנסיעה במוניות ירדו.

4. לא ניתן לדעת בוודאות מה יקרה בשוק הנסיעות במוניות.

פרק 5: התערבות ממשלתית – מס / סובסידיה
(כולל מחיר מינימום ומחיר מקסימום)

1. בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הכמות הנמכרת במצב המוצא היא 1000 יחידות. הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה לכל יחידה מיוצרת של 10 ₪. מכאן ש:
- א. רק היצרנים יהנו מהסובסידיה.
 - ב. המחיר ליצרן ולצרכן יירד.
 - ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה תהיינה גבוהות מ 10,000 ₪.
 - ד. המחיר לצרכן יירד ב- 10 ₪ בדיוק.
2. בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:
- א. ככל שעקומת הביקוש גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה גדולה יותר.
 - ב. ככל שעקומת הביקוש קשיחה יותר, העלייה במחיר ליצרן תהיה גדולה יותר.
 - ג. ככל שעקומת ההיצע גמישה יותר, הירידה במחיר לצרכן תהיה קטנה יותר.
 - ד. ככל שעקומת ההיצע קשיחה יותר, העלייה במחיר ליצרן תהיה גדולה יותר.
 - ה. השינוי במחירים אינו תלוי בגמישויות של עקומות ההיצע והביקוש.
3. בשוק X שוררת תחרות משוכללת. הניחו שעקומות ההיצע והביקוש לרגילות (עקומת הביקוש יורדת משמאל לימין ועקומת ההיצע עולה משמאל לימין). הממשלה נותנת ליצרנים סובסידיה בגודל קבוע לכל יחידה מיוצרת. מכאן ש:
- א. אם הממשלה תתן את הסובסידיה לצרכנים יתקבל שיווי משקל שונה.
 - ב. אם עקומת ההיצע גמישה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
 - ג. אם עקומת הביקוש גמישה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
 - ד. אם עקומת ההיצע קשיחה לחלוטין, המחיר ליצרן לא ישתנה.
 - ה. אם עקומת הביקוש קשיחה לחלוטין, המחיר לצרכן לא ישתנה.
4. נתון שבשיווי משקל נמכרת כמות של 100 יחידות ממוצר X במחיר של 50 ש"ח. הממשלה מעוניינת להוריד את המחיר לצרכן ב-10 ש"ח.
- א. אם עקומות הביקוש וההיצע רגילות, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן גבוהה מ-10 ₪. במקרה כזה, העלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ש"ח.
 - ב. אם עקומת הביקוש קשיחה לחלוטין, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ש"ח בדיוק, והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ש"ח.
 - ג. אם עקומת הביקוש גמישה לחלוטין, על הממשלה לתת סובסידיה ליצרן של 10 ש"ח בדיוק, והעלות הכוללת של הסובסידיה תהיה 1,000 ש"ח.
 - ד. הממשלה יכולה לקבוע מחיר מקסימום של 40 ש"ח ולתת ליצרן סובסידיה של 10 ש"ח ליחידה.

5. בשוק X שוררת תחרות משוכללת. עקומת הביקוש היא $P=250-5Q$. עקומת ההיצע ליניארית ויוצאת מראשית הצירים. במצב המוצא, מחיר שיווי משקל הוא 125 ש"ח. הממשלה נתנה ליצרנים סובסידיה שהורידה את מחיר המוצר לצרכן ב-20%. מכאן ש:
- א. המחיר ליצרן (לאחר הסובסידיה) יעלה ב-25%.
 - ב. הכמות המיוצרת בשיווי המשקל החדש תגדל ב-20%.
 - ג. הוצאות הממשלה על הסובסידיה יהיו בגובה 1,250 ש"ח.
 - ד. אם הממשלה הייתה קובעת מחיר מקסימום של 75 ש"ח, הייתה נדרשת סובסידיה של 75 ש"ח.
6. הצרכנים מוכנים להוציא סכום קבוע לצפייה בסרטי קולנוע ישראליים. ידוע שהיצע הסרטים עולה משמאל לימין. המחיר בשיווי משקל הוא 33 ש"ח והכמות הנרכשת היא 10,000 כרטיסים בחודש. המועצה לעידוד הקולנוע הישראלי החליטה לתת סובסידיה לבתי הקולנוע, כך שהמחיר לצרכן בשיווי משקל ירד ל-30 ש"ח. תקציב הסובסידיה הדרוש הוא:
- א. 33,000 ש"ח בחודש.
 - ב. יותר מ-33,000 ש"ח בחודש.
 - ג. לא ניתן לומר בוודאות.
 - ד. פחות מ-33,000 ש"ח בחודש.

פרק 4: התערבות ממשלה – ייבוא / ייצוא

1. ענף X במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. כעת המשק נפתח למסחר בינלאומי. מכאן ש:
- א. במשק יתפתח ייבוא, במידה והמחיר העולמי גבוה מהמחיר שהיה בשיווי משקל.
 - ב. במשק יתפתח ייצוא במידה והמחיר העולמי נמוך מהמחיר שהיה בשיווי משקל.
 - ג. המשק יישאר בשיווי המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא, במידה והמחיר העולמי שווה למחיר שהיה בשיווי משקל.
 - ד. המשק יישאר בשיווי המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא, בכל מקרה.
2. ענף הספגטי במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. כעת המשק נפתח למסחר בינלאומי. ידוע שהמחיר העולמי שווה למחיר השורר בארץ. מכאן ש:
- א. במשק יתפתח ייבוא.
 - ב. במשק יתפתח ייצוא במידה ובמקביל יחול שיפור טכנולוגי בייצור ספגטי בארץ.
 - ג. במשק יתפתח ייצוא במידה ובמקביל תחול עלייה בשכר העבודה בייצור ספגטי בארץ.
 - ד. במשק יתפתח ייצוא במידה ובמקביל תחול ירידה במחיר רוטב לספגטי (מוצר משלים).
3. שוק X פועל בתנאי תחרות משוכללת. ידוע שהביקוש למוצר X הוא $P=1000-2Q$. היצע המוצר הוא $P=200+2Q$. המשק נפתח כעת למסחר בינלאומי. המחיר העולמי של מוצר X הוא 700 ש"ח. מכאן ש:
- א. במשק יתפתח ייצוא של 100 יחידות והמחיר המקומי יהיה 700 ש"ח.
 - ב. במשק יתפתח ייבוא של 100 יחידות והמחיר המקומי יהיה 700 ש"ח.
 - ג. המשק יישאר בשיווי המשקל המקורי ולא יתפתח ייצוא או ייבוא.
 - ד. חסרים נתונים נוספים כדי לקבוע מה יקרה בשיווי משקל.

4. ענף הביגוד במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. עקומות הביקוש וההיצע רגילות. המשק פתוח למסחר בינלאומי וידוע שמתקיים ייבוא של בגדים. כעת היצרנים הישראלים גילו שיטות ייצור חדשות שמוזילות את ייצור הבגדים. כתוצאה מכך:
- א. המחיר בשוק המקומי יירד.
 - ב. רווחי היצרנים המקומיים לא ישתנו.
 - ג. הכמות הנרכשת ע"י הצרכנים המקומיים מהארץ ומחו"ל ביחד תגדל.
 - ד. הייבוא יגדל.
5. ענף הפלפלים במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. המשק פתוח למסחר בינלאומי וידוע שהמחיר העולמי גבוה מהמחיר השורר בתחרות משוכללת ולכן מתקיים ייצוא. כעת הממשלה נותנת סובסידיה ליצואנים של הפלפלים. מכאן ש:
- א. המחיר בשוק המקומי לא ישתנה כי הסובסידיה היא לייצוא בלבד.
 - ב. הייצוא של המשק יגדל והצריכה המקומית תקטן.
 - ג. הכמות המיוצרת ע"י היצרנים המקומיים תגדל והכמות הנצרכת ע"י הצרכנים המקומיים תגדל.
 - ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.
6. ענף הפלפלים במשק הישראלי פועל בתנאי תחרות משוכללת. המשק פתוח למסחר בינלאומי וידוע שהמחיר העולמי גבוה מהמחיר השורר בתחרות משוכללת ולכן מתקיים ייצוא. כעת עקב חרם עולמי, הפסיקו לקנות פלפלים מישראל. כתוצאה מכך:
- א. המחיר בשוק המקומי לא ישתנה.
 - ב. הייצור המקומי והצריכה המקומית יקטנו.
 - ג. הרווחים של היצרנים המקומיים יקטנו והרווחה של הצרכנים המקומיים תגדל.
 - ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

מאקרו כלכלה

פרק 6 - חשבונאות לאומית

שאלה 1

במשק ידועים הנתונים הבאים ביחס לשנת 2014 :

1000	תוצר לאומי
300	צריכה פרטית
400	צריכה ציבורית
250	מיסים
120	ייצוא
100	ייבוא

מיצאו את המדדים הבאים :

ההכנסה הפנויה
ההשקעה במשק
ההשקעה בחו"ל
החסכון של המשק
ההשקעה של משק

שאלה 2

במשק ידועים הנתונים הבאים ביחס לשנת 2014 :

10000	הכנסה פנויה
8000	צריכה פרטית
500	חסכון ציבורי (ממשלתי)
2500	מיסים
120	ייצוא
100	ייבוא

מיצאו את המדדים הבאים :

ההכנסה הלאומית
ההשקעה במשק
ההשקעה בחו"ל
החסכון של המשק
ההשקעה של משק

שאלה 3

במשק ידועים הנתונים הבאים ביחס לשנת 2014 :

5900	תוצר לאומי
1300	חיסכון אישי
-400 (מינוס 400)	חיסכון ציבורי (ממשלתי)
1500	מיסים
600	תשלומי העברה
750	ייצוא
1100	השקעה במשק

מיצאו את המדדים הבאים :

ההכנסה הפנויה

צריכה פרטית

ההשקעה בחו"ל

צריכה ציבורית

ייבוא

שאלה 4

אם ההשקעה במשק קטנה מהחיסכון של המשק, אזי :

1. לא ייתכן שההשקעה במשק קטנה מהחיסכון של המשק, כי חייב להתקיים שוויון ביניהם.
2. זהו משק סגור.
3. מדובר במשק פתוח וההשקעה בחו"ל חיובית.
4. מדובר במשק פתוח והייבוא גדול מהייצוא.

שאלה 5

במשק מסוים ידוע שהגירעון הציבורי גדול מהחיסכון האישי. מכאן ש :

1. ייתכן שמדובר במשק סגור.
2. מדובר במשק פתוח וההשקעה בחו"ל שלילית.
3. לא ייתכן מצב שבו הגירעון הציבורי גדול מהחיסכון האישי.
4. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

פרק 7 – פונקציית הצריכה וההשקעה

הפרק קצר ואינו חובה אך מומלץ לצפות בו

פרק 8 – מודל קיינס

שאלה 1

להלן נתונים על משק סגור (במיליוני ש"ח):

הביקוש לצריכה פרטית: $C = 2000 + 0.6Y_d$, (C הצריכה הפרטית ו- Y_d ההכנסה הפנויה).

הביקוש להשקעה: $I = 1600 + 0.15Y$, כאשר I ההשקעה ו- Y התוצר.

הצריכה הציבורית שווה ל-1,000, והממשלה מממנת את כל הוצאותיה ע"י מסים קבועים. התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל-20,000.

להלן מספר טענות:

- תוצר בשיווי משקל 16,000 והפער הדיפלציוני 4,000.
- תוצר בשיווי משקל 16,000 והפער הדיפלציוני 1,000.
- פער התוצר 1,600 והפער הדיפלציוני 4,000.
- חסרים נתונים כדי למצוא את גובה התוצר.

שאלה 2

להלן נתונים על משק סגור (במיליארדי ש"ח):

הביקוש לצריכה פרטית: $C = 250 + 0.8Y_d$, (C הצריכה הפרטית ו- Y_d ההכנסה הפנויה).

הביקוש להשקעה: $I = 160 + 0.15Y$, כאשר I ההשקעה ו- Y התוצר.

הצריכה הציבורית שווה ל-170, והממשלה מטילה מסים קבועים בסך 100 ומס יחסי של 25%. התוצר של תעסוקה מלאה שווה ל-2500.

להלן מספר טענות:

- תוצר בשיווי משקל 2,000 והפער הדיפלציוני 125.
- תוצר בשיווי משקל 10,000.
- פער התוצר 500 והפער הדיפלציוני 500.
- חסרים נתונים כדי למצוא את גובה התוצר.

שאלה 3

להלן נתונים על משק סגור (במיליארדי ש"ח):
תוצר תעסוקה מלאה – 500, תוצר שיווי משקל – 450 והפער הדיפלציוני – 10. מכאן שמשוואת הביקוש המצרפי היא:

א. $AD = 100 + 0.8Y$

ב. $AD = 500 + 0.75Y$

ג. $AD = 90 + 0.8Y$

ד. אין מספיק נתונים למציאת הביקוש המצרפי.

שאלה 4

להלן נתונים על משק סגור (במיליארדי ש"ח):
תוצר תעסוקה מלאה – 5000, תוצר שיווי משקל – 4000, הפער הדיפלציוני – 250, הנטייה השולית לצרוך – 0.8 והנטייה השולית להשקיע – 0.15. במשק מוטל מס יחסי. מהו גובה המס היחסי שעל הממשלה לקבוע, על מנת שהמשק יגיע לתעסוקה מלאה?

א. 20%

ב. 18.75%

ג. 15%

ד. אין מספיק נתונים לקבוע את גובה המס היחסי.

שאלה 5

להלן נתונים על משק סגור (במיליארדי ש"ח):
תוצר תעסוקה מלאה – 5000, תוצר שיווי משקל – 4000, הנטייה השולית לצרוך – 0.8 והנטייה השולית להשקיע – 0.10. במשק לא מוטלים מיסים. מה על הממשלה לעשות, על מנת שהמשק יגיע לתעסוקה מלאה (התעלם משהפעת שוק הכסף על שוק הסחורות)?

א. להגדיל את הצריכה הציבורית ב 100 תוך שהיא שומרת על תקציב מאוזן (מימון ע"י מיסים).

ב. להגדיל את הצריכה הציבורית ב 1000 במימון מלווה מהציבור.

ג. להגדיל תשלומי העברה בסך 125.

ד. להטיל מיסים קבועים בסך 1000.

שאלה 6

נתון כי תוצר תעסוקה מלאה גדול מהתוצר בשיווי משקל ב-1200, הנטייה השולית לחסוך – 0.25 עוד נתון כי המיסים וההשקעות במשק אינם תלויים ברמת התוצר. מה על הממשלה לעשות, על מנת שהמשק יגיע לתעסוקה מלאה (התעלם משהפעת שוק הכסף על שוק הסחורות) ?

- א. להגדיל את הצריכה הציבורית ב 1200 תוך מימון ע"י מיסים.
- ב. להגדיל את הצריכה הציבורית ב 1200 במימון מלווה מהציבור.
- ג. להגדיל תשלומי העברה בסך 1200 במימון מלווה מהציבור.
- ד. להקטין מיסים קבועים בסך 1200 במימון מלווה מהציבור.

שאלה 7

במשק יש פער דפלציוני בגודל 300. המכפיל שווה 5 והנטייה השולית לצרוך 0.5. הממשלה מעוניינת לסגור את הפער הדפלציוני. איזה צעד רצוי :

- א. הגדלת הצריכה הציבורית ב 150
- ב. הגדלת הצריכה הציבורית ב 300 ומימון ע"י מיסים
- ג. הקטנת המיסים ב 300.
- ד. הקטנת המיסים ב 300 והגדלת הצריכה הציבורית של 150

שאלה 8

משק סגור מצוי באבטלה. נתון שהנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה שווה 0.5 והנטייה השולית להשקיע שווה 0.3. במשק לא מוטלים מיסים יחסיים. הממשלה מעוניינת להביא את המשק לתעסוקה מלאה ובוחרת לשם כך שתי אפשרויות :

- א. הגדלת הצריכה הציבורית במימון של הגדלת מיסים.
- ב. הקטנת המיסים במימון ע"י מכירת אגרות חוב לציבור.

להלן מספר טענות :

- א. השינוי הדרוש בצריכה הציבורית בשיטה א' גבוה מהשינוי הדרוש במיסים (בערך מוחלט) בשיטה ב'.
- ב. השינוי הדרוש בצריכה הציבורית בשיטה א' נמוך מהשינוי הדרוש במיסים (בערך מוחלט) בשיטה ב'.
- ג. הצריכה הפרטית תקטן בשיטה א' ותגדל בשיטה ב'.
- ד. כל הטענות האחרות אינן נכונות.

שאלה 9

משק סגור מצוי באבטלה. ידוע שרמת ההשקעות אינה תלויה ברמת בתוצר. הממשלה מעוניינת להביא את המשק לתעסוקה מלאה ובוחנת לשם כך שתי אפשרויות: הראשונה, הגדלת הצריכה הציבורית במימון של הגדלת מיסים והשנייה, הגדלת הצריכה הציבורית במימון ע"י מכירת אגרות חוב לציבור. להלן מספר טענות:

- א. אין הבדל ברמת הצריכה הפרטית וההשקעות במשק בשני המיקרים.
- ב. רמת הצריכה הפרטית תהיה גבוהה יותר באפשרות השנייה ואילו רמת ההשקעות תהיה זהה.
- ג. רמת הצריכה הפרטית וההשקעות תהיה גבוהה יותר באפשרות השנייה.
- ד. באפשרות הראשונה, הצריכה הפרטית תקטן וההשקעות לא ישתנו.

שאלה 10

משק סגור מצוי באבטלה. ידוע שרמת ההשקעות אינה תלויה ברמת בתוצר ואין מיסים יחסיים. נתון שמכפיל קיינס שווה 4. הממשלה מגדילה צריכה ציבורית ב - 100, כדי להביא את המשק לתעסוקה מלאה. אם ידוע שהממשלה נוקטת בתקציב מאוזן (מימון ע"י מיסים) אזי:

- א. התוצר יגדל ב- 400 והצריכה הפרטית תגדל בפחות מ- 400.
- ב. התוצר יגדל ב- 100 והצריכה הפרטית תגדל בפחות מ- 100.
- ג. התוצר יגדל ב- 400 והצריכה הפרטית לא תשתנה.
- ד. התוצר יגדל ב- 100 והצריכה הפרטית לא תשתנה.

שאלה 11

משק סגור מצוי באבטלה. ידוע שרמת ההשקעות אינה תלויה ברמת בתוצר ואין מיסים יחסיים. הממשלה מגדילה צריכה ציבורית כדי להביא את המשק לתעסוקה מלאה. אם ידוע שהממשלה נוקטת בתקציב מאוזן (מימון ע"י מיסים) אזי:

- מכפיל תקציב מאוזן שווה 1 אם הנטייה השולית גדולה מ 0.5.
- מכפיל תקציב מאוזן מראה את היחס בין השינוי בביקוש המצרפי לשינוי בתוצר.
- מכפיל תקציב מאוזן בודק אם התוצר יישאר מאוזן ברמתו המקורית.
- מכפיל תקציב מאוזן תמיד נמוך ממכפיל קיינס.

שאלה 12

משק סגור מצוי בפער דיפלציוני. נתון שהנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה שווה 0.5 והנטייה השולית להשקיע שווה 0.3. במשק לא מוטלים מיסים יחסיים. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית ב – 100 ומממנת זאת ע"י אג"ח. מכאן ש:

- הצריכה הפרטית תגדל ב – 250 וההשקעות יגדלו ב- 250.
- הצריכה הפרטית תגדל ב – 250 וההשקעות יגדלו ב- 150.
- הצריכה הפרטית תגדל ב – 250 וההשקעות לא ישתנו.
- הצריכה הפרטית תגדל ב – 400 וההשקעות לא ישתנו.

שאלה 13

משק סגור מצוי בפער דיפלציוני. נתון שהנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה שווה 0.6 והנטייה השולית להשקיע שווה 0.15. במשק לא מוטלים מיסים יחסיים. הממשלה מגדילה את תשלומי ההעברה ב – 100 ומממנת זאת ע"י אג"ח. מכאן ש:

- הצריכה הפרטית תגדל ב – 204 וההשקעות יגדלו ב- 36.
- הצריכה הפרטית תגדל ב – 100 וההשקעות יגדלו ב- 140.
- הצריכה הפרטית תגדל ב – 240 וההשקעות לא ישתנו.
- הצריכה הפרטית תקטן ב – 240 וההשקעות לא ישתנו.

שאלה 14

משק סגור מצוי באבטלה. הפער הדיפלציוני שווה 500. נתון שהנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה שווה 0.5 והנטייה השולית להשקיע שווה 0.1. במשק לא מוטלים מיסים יחסיים. הממשלה מגדילה את הצריכה הציבורית ב- 500 ומממנת זאת ע"י מיסים. מכאן ש:

- א. הצריכה הפרטית תקטן וההשקעות יגדלו.
- ב. הצריכה הפרטית וההשקעות יגדלו באותה מידה.
- ג. הצריכה הפרטית וההשקעות לא ישתנו והתוצר יגדל ב- 500.
- ד. מכפיל תקציב מאוזן שווה 1.

שאלה 15

משק סגור מצוי באבטלה. הפער הדיפלציוני שווה 500. נתון שהנטייה השולית לצרוך מתוך ההכנסה הפנויה שווה 0.5 והנטייה השולית להשקיע שווה 0.1. במשק לא מוטלים מיסים יחסיים. הציבור החליט להגדיל את החיסכון האישי ב- 100 בכל רמת הכנסה פנויה. מכאן ש:

- א. הצריכה הפרטית תקטן וההשקעות יגדלו.
- ב. הצריכה הפרטית וההשקעות יקטנו באותה מידה.
- ג. החיסכון במשק יגדל ביותר מ- 100.
- ד. החיסכון במשק יקטן בפחות מ- 100.

שאלה 16

משק סגור מצוי באבטלה. הנטייה השולית להשקיע חיובית. במשק לא מוטלים מיסים יחסיים. שר האוצר הציע לפתור את בעיית המיתון ע"י הגדלת צריכה הציבורית ב- 100, גם על חשבון הגירעון בתקציב. יועץ ראש הממשלה הציע להקטין את המיסים ב- 100, מפני שבצורה זו גם התעסוקה וגם החיסכון במשק יגדלו יותר.

- א. בשתי ההצעות יגדלו התוצר והחיסכון הלאומי באותה מידה.
- ב. התוצר והחיסכון הלאומי יגדלו יותר בהצעת שר אוצר.
- ג. התוצר יגדל יותר בהצעת שר אוצר, והחיסכון הלאומי יגדל יותר בהצעת יועץ ראש הממשלה.
- ד. לא ניתן לומר בוודאות ללא מידע על הנטייה השולית לצרוך.

פרק 9: בנקים ושוק הכסף

שאלה 1

- להלן נתונים על המערכת הבנקאית:
- בסיס הכסף - 5,000
מזומן בידי הציבור – 3,000
יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש - 0.25.
מכאן ניתן להסיק, כי:
- א. כמות הכסף במשק היא 11,000 ש"ח.
ב. כמות הכסף במשק היא 8,000 ש"ח.
ג. ההלוואות במשק הן 5,000 ש"ח.

שאלה 2

- להלן נתונים על המערכת הבנקאית:
- בסיס הכסף - 5,000
הלוואות – 4,000
יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש - 0.20.
מכאן ניתן להסיק, כי:
- א. כמות הכסף במשק היא 11,000 ש"ח.
ב. כמות הכסף במשק היא 9,000 ש"ח.
ג. הרזרבה 2,000 ש"ח.
ד. לא ניתן לומר בוודאות מה כמות הכסף ללא נתונים נוספים.

שאלה 3

- הרזרבות של הבנקים המסחריים 4,500 ש"ח ופקדונות העו"ש בסך של 9,000 ש"ח. ידוע כי הבנקים תמיד עומדים ביחס הרזרבה הדרוש. פדיון של אג"ח ע"י הבנק המרכזי, יצר עירוני חיובי בסך 1,500 ש"ח. כתוצאה מכך:
- א. כמות הכסף לא תשתנה.
ב. כמות הכסף תגדל ב- 3,000 ש"ח.
ג. סכום ההלוואות של הבנקים לציבור יגדל ב- 3,000 ש"ח.
ד. סכום ההלוואות של הבנקים לציבור יקטן.
ה. בסיס הכסף לא ישתנה.

שאלה 4

נתונים שני משקים זהים בהם יחס הרזרבה כנגד פקדונות עו"ש = 0.25. ידוע כי הבנקים תמיד עומדים ביחס הרזרבה הדרוש. בשני המשקים, הממשלה קנתה אג"ח מהציבור בסך 1000. במשק א', הציבור הפקיד את כל הסכום בחשבון העו"ש. במשק ב', הציבור החליט להגדיל אחזקותיו במזומן ב 200. להלן מספר טענות:

- א. כמות הכסף תגדל באותה מידה בשני המשקים.
- ב. בסיס הכסף יגדל באותה מידה בשני המשקים.
- ג. ההלוואות תגדלנה באותה מידה בשני המשקים.
- ד. כמות הכסף תהיה גדולה יותר ב- 600 במשק א'.
- ה. טענות ב' וד' נכונות.

שאלה 5

במערכת הבנקאות של משק ידועים הנתונים הבאים:
כמות הכסף היא 2500, יחס הרזרבה כנגד פקדונות עו"ש = 0.25. כמו כן ידוע שהציבור במשק מעוניין תמיד לשמור 4 ש"ח בפקדונות העו"ש על כל 1 ש"ח מזומן שבידיו. מכאן ש:

- א. בסיס הכסף הוא 1200.
- ב. רזרבות הבנקים הן 625.
- ג. ההלוואות לציבור הן 2000.
- ד. פקדונות העו"ש הם 2000.
- ה. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

שאלה 6

הבנק המרכזי החליט להגדיל את יחס הרזרבה כנגד פקדונות עו"ש פי שתיים. מכאן ש:

- א. בסיס הכסף יגדל.
- ב. רזרבות הבנקים תקטנה.
- ג. ההלוואות לציבור יקטנו.
- ד. כמות הכסף תקטן ביותר מפי שתיים.
- ה. כמות הכסף תקטן פי שתיים.

שאלה 7

← הבנק המרכזי הגדיל פי 2 את יחס הרזרבה.

← חל עירווי **חיצוני** חיובי שהגדיל פי 2 את הרזרבות של הבנקים.

כתוצאה מכך :

- א. כמות הכסף לא תשתנה.
- ב. כמות הכסף תגדל.
- ג. בסיס הכסף לא ישתנה.
- ד. סכום ההלוואות של הבנקים לציבור לא ישתנה.

שאלה 8

יחס הרזרבה כנגד פקדונות עו"ש 0.25 . הציבור הגדיל את המזומן שבידיו ב- 500 ש"ח.

והבנק המרכזי קנה אג"ח מהציבור ב- 1000 ש"ח. כתוצאה מכך :

- א. כמות הכסף תגדל ב- 2,500 ש"ח.
- ב. בסיס הכסף יגדל ב- 1,500 ש"ח.
- ג. פיקדונות העו"ש לא ישתנו.
- ד. רזרבות הבנקים יגדלו ב 1,000 ש"ח.
- ה. טענות א' וב' נכונות.

שאלה 9

יחס הרזרבה כנגד פקדונות עו"ש 0.2 . הציבור הקטין את אחזקותיו במזומן ב- 500 ש"ח.

הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות כסף קבועה. לשם כך עליו :

- א. לרכוש אג"ח מהציבור בסך 400 ש"ח.
- ב. למכור אג"ח לציבור בסך 400 ש"ח.
- ג. לרכוש אג"ח מהציבור בסך 500 ש"ח.
- ד. למכור אג"ח לציבור בסך 500 ש"ח.
- ה. להקטין את יחס הרזרבה בשיעור מסוים.

שאלה 10

יחס הרזרבה כנגד פקדונות עו"ש 0.25. עקב הירידה במספר בתי העסק המקבלים המחאות (צ'קים), הציבור הגדיל את אחזקותיו במזומן ב- 1000 ש"ח. הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות כסף קבועה. לשם כך עליו:

- א. לרכוש אג"ח מהציבור בסך 750 ש"ח.
- ב. למכור אג"ח לציבור בסך 1000 ש"ח.
- ג. לרכוש אג"ח מהציבור בסך 1000 ש"ח.
- ד. למכור אג"ח לציבור בסך 750 ש"ח.
- ה. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

שאלה 11

יחס הרזרבה כנגד פקדונות עו"ש 0.5. עקב הגידול במספר בתי העסק המכבדים כרטיסי אשראי, הציבור הפקיד בבנק 8000 והקטין אחזקותיו במזומן. הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות כסף קבועה. לשם כך עליו:

- א. לרכוש אג"ח מהציבור בסך 4000 ש"ח.
- ב. למכור אג"ח לציבור בסך 8000 ש"ח.
- ג. למכור אג"ח לציבור בסך 4000 ש"ח.
- ד. לרכוש אג"ח מהציבור בסך 8000 ש"ח.
- ה. להקטין את יחס הרזרבה בשיעור מסוים.

שאלה 12

יחס הרזרבה כנגד פקדונות עו"ש 0.4. הציבור החליט להגדיל את אחזקותיו במזומן ב- 1500 ש"ח. הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות כסף קבועה. לשם כך עליו:

- א. לרכוש אג"ח מהציבור בסך 1500 ש"ח.
- ב. למכור אג"ח לציבור בסך 1500 ש"ח.
- ג. לרכוש אג"ח מהציבור בסך 900 ש"ח.
- ד. למכור אג"ח לציבור בסך 900 ש"ח.
- ה. כל התשובות האחרות אינן נכונות.

שאלה 13

ידועים הנתונים הבאים: יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש - 0.25. הרזרבות של הבנקים 5,000 ש"ח. ידוע שהציבור מחזיק כמות מזומן קבועה. כתוצאה מפדיון של אג"ח, חל עירווי חיצוני חיובי בסך 3000 ש"ח. הבנק המרכזי מעוניין לשמור על כמות הכסף קבועה ע"י קביעת יחס רזרבה חדש. יחס הרזרבה החדש יהיה:

א. אין צורך בשינוי יחס הרזרבה

ב. 0.4

ג. 0.5

ד. 0.6

ה. 1/3

שאלה 14

להלן נתונים על מערכת בנקאות במשק: יחס הרזרבה כנגד פיקדונות עו"ש - 0.25. הציבור נוהג להחזיק 1 ש"ח במזומן על כל 4 ש"ח בעובר ושב. כעת הממשלה פודה אג"ח מן הציבור בסך 1000. מה יקרה לכמות הכסף? א. כמות הכסף תגדל ב 4000. ב. כמות הכסף תגדל ב 2500. ג. כמות הכסף תקטן ב 4000. ד. ההלוואות לציבור תגדלנה ב 1000.

שאלה 15

להלן נתונים על מערכת הבנקאות במשק:

יחס הרזרבה – 0.25 והציבור נוהג להחזיק תמיד 2 ש"ח בחשבון עו"ש לכל 1 ש"ח שהוא מחזיק במזומן. הבנק המרכזי מכר לציבור אג"ח בסך 120 מיליון ש"ח. כתוצאה מכך:

א. כמות הכסף תקטן ב- 120 מיליון ש"ח.

ב. המזומן בידי הציבור יקטן ב- 80 מיליון ש"ח.

ג. הרזרבות של הבנקים יקטנו ב- 120 מיליון ש"ח.

ד. ההלוואות של הבנקים לציבור יקטנו ב- 60 מיליון ש"ח.

ה. כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 16

- להלן נתונים הידועים על מערכת הבנקאות :
- כמות הכסף שווה ל- 100,000 ש"ח. בסיס הכסף 40,000 ש"ח.
- יחס הרזרבה המינימלי כנגד פיקדונות עו"ש 0.2.
- מכאן ניתן להסיק, כי :
- ההלוואות של הבנקים לציבור הן בסך 50,000 ש"ח.
 - הרזרבות של הבנקים הן בסך 30,000 ש"ח.
 - המזומן שבידי הציבור שווה ל- 25,000 ש"ח.
 - פקדונות עו"ש הם 80,000 ש"ח.

שאלה 17

- להלן נתונים על מערכת הבנקאות במשק :
- יחס הרזרבה – 0.25 והציבור נוהג להחזיק תמיד יחס קבוע בין חשבון עו"ש למזומן שהוא מחזיק בידיו.
- הרזרבה של הבנקים 500 מיליון ש"ח ובסיס הכסף הוא 1500 מיליון ש"ח. הבנק המרכזי מכר לציבור אג"ח בסך 1200 מיליון ש"ח. כתוצאה מכך :
- כמות הכסף תגדל ב- 2400 מיליון ש"ח.
 - המזומן בידי הציבור יקטן ב- 1000 מיליון ש"ח.
 - הרזרבות של הבנקים יקטנו ב- 1200 מיליון ש"ח.
 - ההלוואות של הבנקים לציבור יקטנו ב- 600 מיליון ש"ח.
 - כל התשובות לעיל אינן נכונות.

שאלה 18

- להלן נתונים על מערכת הבנקאות במשק :
- יחס הרזרבה כנגד פקדונות עו"ש – 0.2. פקדונות העו"ש – 10,000. הציבור נוהג להחזיק 1 ש"ח במזומן על כל 2 ש"ח בעובר ושב. ידוע שהבנקים המסחרים נמצאים בגירעון של 500 ברזרבה. מכאן נובע כי :
- גודל הרזרבה בפועל הוא 2,000 ;
 - בסיס הכסף הוא 6500 ;
 - ההלוואות לציבור הן 8000 ;
 - מזומן בידי הציבור 6,000.

**פתרונות סופיים לשאלות של מיקרו כלכלה בלבד
הפתרונות הסופיים לחלק של מאקרו כלכלה בסרטונים עצמם.**

שאלה / תשובה	פרק 1 ביקוש	פרק 2 - עלויות יצרן	פרק 3 - שיווי משקל	פרק 4- התערבות ממשלה	פרק 5 - משק פתוח - יבוא וייצוא
שאלה 1	אין תרגילים	ב	ג	ג	ג
שאלה 2		ב	א	ד	ב
שאלה 3		ג	א	ג	א
שאלה 4		ב	ב	ב	ד
שאלה 5		ג	ג	ב	א
שאלה 6		ב	ב	ב	ד
שאלה 7			ג	א	ג
שאלה 8			א	א	ד
שאלה 9			ד	ב	א
שאלה 10			ד	ד	ב
שאלה 11			ד	ב	ב
שאלה 12			ג	ד	ג
שאלה 13			ב	א	ב
שאלה 14			ד	ג	א
שאלה 15			א	ג	ד
שאלה 16			ג	א	ג
שאלה 17			ג	ד	א
שאלה 18			ב	א	ב
שאלה 19			ד	ב	א
שאלה 20			ב	ב	ב
שאלה 21			א	ב	א
שאלה 22			ד	ג	ד
שאלה 23			ב	ד	ב
שאלה 24			ד	ד	ד
שאלה 25				ג	ד
שאלה 26				ד	א
שאלה 27				ב	ב
שאלה 28				א	א
שאלה 29				א	א
שאלה 30				ב	ג
שאלה 31				ב	ג
שאלה 32				ב	ד
שאלה 33				ג	ג
שאלה 34				ד	ב
שאלה 35				ג	ד
שאלה 36				ב	ב
שאלה 37				ג	
שאלה 38				א	
שאלה 39				ד	

	ג				שאלה 40
--	---	--	--	--	---------

שאלה / תשובה	פרק 1 הקצאה יעילה	פרק 2 - עלויות יצרן	פרק 4 - שיווי משקל	פרק 5 - התערבות ממשלה	פרק 6 - משק פתוח - ייבוא וייצוא
שאלה 41				ב	
שאלה 42				ג	
שאלה 43				ד	
שאלה 44				ג	
שאלה 45				ב	

